'n Bydrae tot die *queer* diskoers in Afrikaans

Book Title:

Oktober

Book Cover:

Author:

Réney Warrington

ISBN:

978-1-8691-9543-4

Publisher:

 Protea Boekhuis, Pretoria
2012, 224 p., ZAR160.00*

*Book price at the time of review

Review Title:

 'n Bydrae tot die *queer*
diskoers in Afrikaans

Reviewer:

 Marius Crous¹
Affiliation:
¹Department of Languages
and Literature, Nelson
Mandela Metropolitan
University, South Africa

Email:

marius.crous@nmmu.ac.za

Postal address:

 PO Box 77000, Port Elizabeth
6031, South Africa

How to cite this book review:

 Crous, M., 2013, "n Bydrae
tot die *queer* diskoers in
Afrikaans', *Literator* 34(1), Art.
#387, 1 page. [http://dx.doi.
org/10.4102/lit.v34i1.387](http://dx.doi.org/10.4102/lit.v34i1.387)
Copyright:

 © 2013. The Authors.
Licensee: AOSIS
OpenJournals. This work
is licensed under the
Creative Commons
Attribution License.

Read online:

 Scan this QR
code with your
smart phone or
mobile device
to read online.

Oktober is die prosadebuut van Réney Warrington en handel oor Jo, 'n professionele fotograaf en haar verhouding met haar familie, asook haar ontmoeting en uiteindelijke verhouding met die popsanger Leigh. Jo is baie na aan Jonathan en Ruby, haar suster se kinders, maar haar swaer wil haar nie meer naby die kinders toelaat nie. Sy trek daarom uit haar ouerhuis en verhuis later na Londen. In Londen, die stad wat dikwels in die Afrikaanse letterkunde met vryheid en ontvlugting geassosieer word, kom sy op die been as fotograaf. Dit is ook hier waar James, die kind van die galery-eienaar vir wie sy gaan werk, die leemte moet vul wat gelaat is deur die verbod om haar susterskinders te besoek.

Wat dié teks anders maak, is nie net die formaat nie, maar ook die insluit van foto's met byskrifte. Die foto's sluit by die teks aan en word deel van die narratief, soos Sebald ook dikwels doen. Sonder die konteks van *Oktober* sou etlike van die foto's maar bra flou oorkom, soos byvoorbeeld die jukstaponering van die plastiekgrassyer en die twee leë gemmerbierbottels.

Dié roman word vanuit die perspektief van 'n lesbiese verteller-fokalisator vertel en lewer onder meer kommentaar op die ongevoeligheid van die heteroseksuele samelewing. So word die swaer George tekenend van die homofobiese man, wat meen dat sy kinders gekorrupteer sou word indien hulle met die verteller in kontak gebring word. Die 'abnormaliteit' van haar *gay*-wees reduceer haar in sy oë tot 'n 'aansteeklike' en beïnvloed ook haar verhouding met haar suster, Simone.

Jo is egter ook bang vir verdere seerkry en dit beïnvloed haar verhouding met Leigh. Daar is ook die *coming out*-gesprek tussen ma en dogter en die konflik met die pa-figuur omdat sy tydens die hofspraak teen hom kant kies vir haar ma. Naas die verhouding met haar ouers, is daar ook die interaksie met Brian, die gestremde broer, om dinge verder te kompliseer. Die invoeging van Brian, saam met al die ander intriges en gebeure, sorg vir die grootste bron van ergernis – die boek is oorvol. Te veel karakters en gebeure in die bestek van een dunne roman. Soms is die verteller ook net te slim vir haar eie filosofiese opvoeding, sy interpreteer te veel in plaas daarvan om te vertel en sy laat min aan die leser oor. As leser het ek heeltyd vir die beëindiging van die verhouding tussen Jo en Leigh gewag, want die roman suggereer dat dit kortstondig gaan wees. Die waarde van die boek is egter geleë in die bydrae wat dit lewer tot die *queer* diskoers in Afrikaans, want daar het lanklaas 'n boek verskyn wat pertinent die vrou-vrou-verhouding belig.

(O ja, Carmen Hansen-Krüger, wat as proefleser voorin aangedui word, daardie *bytel* op bl. 149 steek mens reg tussen die oë.)